

Kadernota 2025-2028

CONCEPT 20-12-2023



Voorwoord

Met genoegen presenteren wij u de “Kadernota 2025-2028 OVER-gemeenten”.

Deze kadernota vormt de leidraad voor de komende jaren en schetst ons gezamenlijke streven naar een efficiënte, effectieve en innovatieve bedrijfsvoering die de belangen en behoeften van zowel onze deelnemende gemeenten als hun inwoners optimaal bedient.

Wat we opnemen in de kadernota

Op 12 oktober 2022 heeft het Algemeen Bestuur besloten om de kadernota te focussen op financiële en beleidsmatige kaders, zoals voorgeschreven in artikel 34b van de vernieuwde Wet gemeenschappelijke regelingen. Deze kadernota bevat dan ook de kernprincipes die als leidraad zullen dienen bij het opstellen van de begroting 2025-2028.

Bij het opstellen van de begroting zullen we streven naar SMART-geformuleerde doelstellingen waar dat mogelijk is. Omdat de kadernota hoofdzakelijk kaders schetst en geen specifieke (financiële) doelstellingen bevat, is dit niet het geschikte moment om in te gaan op SMART-doelstellingen.

Van kadernota naar begroting

We willen de begroting 2025-2028 definitief laten vaststellen door het Algemeen Bestuur vóór de zomervakantie van 2024. Zo kunnen de deelnemende gemeenten deze in hun eigen begrotingen opnemen. Om dit te bereiken, stellen we de kadernota al in november 2023 ambtelijk op, waarbij we rekening houden met het bestuurlijke traject. We hechten veel waarde aan de mogelijkheid voor onze deelnemers om hun zienswijze te geven op onze kadernota en begroting. Dit betekent dat we samen kunnen werken aan een begroting die optimaal aansluit bij de behoeften en wensen van alle betrokken partijen.

Onze begroting wordt met realisme opgesteld, met als duidelijke doelstelling om na vaststelling zo min mogelijk wijzigingen te hoeven doorvoeren. Uitgezonderd zijn de wereldwijde en lokale ontwikkelingen die tijdens het opstellen van de begroting nog niet bekend zijn of waarvoor nog geen afspraken zijn gemaakt met de gemeenten. Indien de begrotingen van de gemeenten tot extra taken leiden voor ons, zullen we deze taken zorgvuldig afstemmen en afzonderlijk toevoegen aan onze begroting. We blijven toegewijd aan het bieden van transparantie en stabiliteit in onze begroting, terwijl we flexibel reageren op de veranderende omstandigheden en behoeften.

Uitdagende vraagstukken

Bij het opstellen van deze kadernota in november 2023, identificeren wij enkele substantiële uitdagingen die de begroting 2025 mogelijk zullen beïnvloeden. Deze uitdagingen brengen specifieke risico's met zich mee die onze aandacht vereisen:

Grillige arbeidsmarkt

Het aantrekken van nieuwe collega's verloopt nog steeds succesvol, maar de verwachting is wel dat de arbeidsmarkt de komende jaren volatiel zal blijven. Vooral voor hoog specialistische functies, zoals die binnen de teams ruimtelijke ordening, informatievoorziening en ICT, blijft het een uitdaging om gekwalificeerde collega's aan te trekken en te behouden. Dit is eveneens van toepassing op het bedrijfsleven, overheden en gemeenten, en dus ook onze organisatie. Om de benodigde kwantiteit en kwaliteit te waarborgen, blijft het noodzakelijk externe inhuur aan te trekken. Het feit dat deze inhuur duurder is dan vaste collega's plaatst aanzienlijke druk op onze begroting, die voor 80% uit personele lasten bestaat en waarin slechts zeer beperkte ruimte is om inhuur in te zetten. Mogelijke oplossingen zoals een herprioritering van taken of een incidentele herijking van de personeelsbegroting worden nader onderzocht en kunnen gevolgen hebben voor de begroting 2025.

Ontheemdenproblematiek

De problematiek omtrent ontheemden zal naar verwachting blijven bestaan en mogelijk zelfs urgenter worden voor onze gemeenten. De opvang van ontheemden vergt extra inspanningen en aandacht van onze organisatie. Ontheemden, starters, spoedzoekers en bijzondere doelgroepen doen allen een beroep op de schaarse woningvoorraad. Zodoende wordt dit in een programma uitgewerkt. We blijven voortdurend in overleg met onze gemeenten om deze uitdaging adequaat aan te pakken.

De exacte impact van deze vraagstukken is afhankelijk van externe omstandigheden, de financiering die onze gemeenten ontvangen en de keuzes die we, in nauw overleg met de gemeenten, maken vanaf 2024. De beslissingen die door de gemeentebesturen worden genomen met betrekking tot het ontheemdenprogramma zullen naar alle waarschijnlijkheid financiële en personele gevolgen met zich meebrengen voor onze organisatie.

De uitvoerbaarheid van plannen in 2025 zal worden vastgelegd in de concernplanning en de lange termijn agenda. Het is van groot belang dat we proactief omgaan met deze uitdagingen om een solide financieel beleid te handhaven en de effectiviteit van onze dienstverlening te waarborgen.

Voortdurende transparantie in onze bedrijfsvoering

We verstrekken gedetailleerd inzicht in onze bedrijfsvoering aan onze deelnemers met periodieke rapportages. We behandelen hierbij actuele en relevante onderwerpen zoals personeel, inhuur, werving, verzuim, informatietechnologie en projecten. Bovendien kijken we met enthousiasme uit naar mei 2024, wanneer we een informatieve bijeenkomst voor onze deelnemers organiseren. Tijdens deze bijeenkomst zullen we dieper ingaan op onze bedrijfsvoering en de meest actuele en relevante onderwerpen voor onze organisatie bespreken.

Harmonieuze samenwerking

Het bundelen van krachten en het creëren van synergie is de drijvende kracht achter OVER-gemeenten. Het is onze overtuiging dat door samen te werken, de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers naar een hoger niveau getild kan worden. In een tijd waarin gemeenten geconfronteerd worden met complexe uitdagingen en beperkte middelen, is samenwerking in harmonie van essentieel belang om onze gemeenschappen op een doeltreffende en kostenefficiënte manier te ondersteunen.

We nodigen alle betrokkenen uit om actief deel te nemen aan het verdere proces en om ideeën en inzichten te delen. Samen kunnen we de visie en doelstellingen verwezenlijken en een solide basis leggen voor een toekomstgerichte bedrijfsvoering.

Tot slot

Wij willen onze oprechte dank uitspreken aan alle ambtenaren en bestuurders die hebben bijgedragen aan het tot stand brengen van deze kadernota. Samen met u allen kijken we vol vertrouwen uit naar de realisatie van onze gezamenlijke doelen en ambities.

Rosemarijn Dral

Voorzitter Dagelijks Bestuur OVER-gemeenten

Financiële kaders

Bij het opstellen van de begroting worden de volgende financiële kaders gehanteerd:

- a. De begroting wordt opgesteld op basis van bestaand beleid, waarbij eventuele nieuwe of gewijzigde beleidsmaatregelen worden toegelicht.
- b. Bij het opstellen van de ramingen mogen autonome ontwikkelingen worden meegenomen.
- c. Belangrijke afwijkingen ten opzichte van het voorgaande begrotingsjaar worden duidelijk toegelicht.
- d. De begroting wordt op een meerjarige basis opgesteld, met het oog op een toekomstbestendige organisatie.
- ~
- e. De structurele posten uit de begroting van 2024 vormen de basis voor 2025. Incidentele posten uit 2024 worden niet opgenomen in 2025. Eventuele areaaluitbreidingen, nieuwe wettelijk verplichte taken, plustaken en projecten worden door ons bestuur in overleg met de deelnemende gemeenten aan onze begroting toegevoegd.
- f. Er wordt een post opgenomen voor onvoorziene uitgaven.
- g. Kapitaallasten die vrijkomen na afschrijving van investeringen worden herbestemd.
- h. We hanteren een intern rentepercentage van 2%. Dit tarief ligt in lijn met onze deelnemende gemeenten. In de begroting van 2024 was het tarief voor Wormerland 1,5% en voor Oostzaan 2,3%. Ondanks dat we geen leningen hebben, handhaven we deze bestendige gedragslijn.
- i. Het Dagelijks Bestuur heeft de bevoegdheid om bestemmingsreserves te gebruiken voor de doelen waarvoor ze zijn opgezet.

~

- j. Wat betreft personele lasten houden we rekening met een verwachte stijging, gebaseerd op de prognose van het CPB (loonvoet overheid 2025). Wettelijk verplichte stijgingen, zoals cao-aanpassingen en wijzigingen in het functiehuis HR21, worden afzonderlijk doorberekend aan de gemeenten als deze hoger uitvallen dan de CPB-prognose.
 - k. Voor de overige lasten (buiten personeelslasten en kapitaallasten) houden we rekening met het inflatiepercentage dat door het CBS wordt gehanteerd voor 2025. Als het daadwerkelijke inflatiepercentage hoger uitvalt dan de CBS-prognose, wordt het verschil doorberekend aan de gemeenten.
 - l. Indien de gemeenten niet voldoende gecompenseerd worden voor indexaties door het Rijk, waardoor financiële tekorten dreigen, is dit reden voor nader overleg. Voor de jaren 2026-2028 wordt geen inflatie berekend, waarbij we ons aansluiten bij de werkwijze van onze deelnemende gemeenten.
- ~
- m. De bijdrage van gemeenten is gebaseerd op de verhouding 38% voor de gemeente Oostzaan en 62% voor de gemeente Wormerland. Dit staat los van areaaluitbreidingen, nieuwe wettelijk verplichte taken, plustaken en projecten die we apart begroten en financieren.

Beleidsmatige kaders

Bij het opstellen van de begroting worden de volgende beleidsmatige kaders gehanteerd:

1. Een aanzienlijk deel van de taken die wij uitvoeren, omvat reguliere (wettelijke) taken van de deelnemende gemeenten, evenals ondersteunende activiteiten. In de begroting richten we ons voornamelijk op de verwachte lasten in verband met bedrijfsvoering, met inbegrip van personeel, informatietechnologie en huisvesting.
2. Noodzakelijke investeringen en gewenste ontwikkelingen voor de organisatie worden specifiek benoemd of afzonderlijk aangevraagd.
3. De uitvoering van de collegeprogramma's van Wormerland en Oostzaan maken deel uit van onze begroting, zolang de lasten voor de bedrijfsvoering voorzienbaar zijn. De gemeentelijke begrotingen worden ongeveer drie maanden na onze begroting opgesteld. Hierdoor kunnen nieuw beleid of nadere inzichten in ontwikkelingen niet direct worden opgenomen in onze primaire begroting.
4. Nieuwe autonome en/of wettelijk verplichte ontwikkelingen kunnen enkel worden uitgevoerd zonder (financiële) compensatie, indien andere bestaande taken worden afgebouwd. Eventuele extra middelen die de gemeenten ontvangen voor taken die door ons worden uitgevoerd, worden in overleg overgedragen.
5. Opgenomen ontwikkelingen worden zowel inhoudelijk als (indien mogelijk) financieel onderbouwd. Hierbij kan gedacht worden aan autonome ontwikkelingen, areaaluitbreidingen, nieuwe wettelijk verplichte taken, plustaken en projecten.
6. In geval van inzet van personeel en middelen van OVER-gemeenten tijdens crisissituaties, zullen wij in overleg treden met de deelnemende gemeenten om afspraken te maken over de inzet en vergoeding.